

ppr Władysław Grabowski
ps. "Zyd", "Waldemar"

Urodzony w Lidzie 15.07.1926r w wielodzietnej rodzinie holenderskiej, ojciec marynista P.K.P. zginął tragicznie w 1932r. Matka z Jd. Parkiewicz, prawdołubna gospodarka domowa z 5-cioorgiem siostrami. Uczył się w szkole powszechnej, gimnazjum im. Karłowich w Lidzie, szkole socjalnej. Motywacja w 1943r na tajnych kompletach. Od dwudziestu ^(w domu i w szkole) lat ~~przeżył~~ żył w atmosferze patriotycznej opartej na tradycji i historii walk niepodległościowych i kultu dla pamięci Piłsudskiego.

Po wyjeździe socjotów w 1939r zostaje akytowanym członkiem samoczynnie utworzonej konspiracji ukraińskiej. Trywa wraz z innymi ^{na ulicach} propagandowe plakaty okupanta, naklejać w to miejsce własne pisane ręcznie odwołanie patriotyczne, manifestuje w szkole polskości, wykupując wroga informacje komunistyczne. Współdziała w zbieraniu i przechowywaniu broni. W listopadzie 39r zostaje członkiem konspiracyjnej organizacji "Polska Wależka" utworzonej przez emisariuszy z Wilna. Składa przysięgę z przychwytem do pracy dywersyjno-wywiadowczej. Jest jednym z głównych organizatorów i wykonawców wykredurowania dla polskiej organizacji w Wilnie szkolny radiostacji krótkofalowej. W wyniku wyspy aresztowany we wrześniu 1940r, przebywa w więzieniu do czasu utworzenia niemieckich, strasznego smierci w czasie likwidacji więzienia, przez uciekające NKWD.

Od maja 1942 r. jest żołnierzem AK. Poraz drugi składe przysięgę i przyjmuje ps. "Lyd". Zajmuje się ściąganiem wywiadów i tocznieniem trenowań najpiękniej walczy w konspiracyjnym plutonie pchor/ppr. "Reynard" - kwatera Łajzarkowickiego a po spalaniu w plecówkach Bińkowie i Jędrzejówce, gdzie przechodzi przeszkolenie minersko-bojowe. W tym okresie jest dwukrotnie aresztowany przez żandarmerię niemiecką i za hardym razem dokonuje brawurnych ucieczek już w połączonych formach przesłuchani.

W połowie marca 1943 r. rozpoczyna działalność partyzancką, która trwa nieprzerwanie do grudnia 1944 r. Najpierw jest w rekonstruowanym kilkudziesięciu oddziale "Czarnego Sępa" st. ogniomistrza Bronisława Kmiotkowskiego, który występuje w mundurach sowieckich. ~~potem~~ Od maja 43 r. zostaje przeniesiony do jednego z pierwszych oddziałów ~~już~~ partyzanckich w Okręgu Nowogrodzkim o kryptonimie "312", już w ~~mundurach~~ ^{barakach} polskich. Oddział ten dowodzony przez "Ragnara" staje się załogiem przyrętego IV batalionu 77 p.p. AK w Łępowaninie Władniemińskim w południowo-wschodniej części pow. Lida.

W latach 1943-44 walczy z Niemcami pod Falińskimi, Białym i Siciem oraz Purczy Rudnickiej, Uręstnicy. ^{w maju 44 r.} ze swoim plutonem w zdobyciu Przeróżu /Kieninem/ jednej z ostatnich miejscowości z załogą niemiecką w tym rejonie. Bierze także udział w wielu potyczkach i walkach z czerwonymi partyzantami oraz bandami rabunkowymi w obronie ludności polskiej m/i innymi.

pod dowództwami Niemcem, Olechówką. Uczestniczy
też w podrobcach do likwidacji konfidenta dupanta
w Jurciszcech i wyjątkowo wyprzedzającego gestapowca
- Rippere w Lidzie.

Koniec kurs dla dowódców plutonów w polowej
podchorążówce w Jurciszcech i jako podchorąży w
lutym 44r zostaje dowódcą 1 plutonu w 1 kompanii
IV batalionu. Później jest 2-cą d-cy kompanii.
Dowodzenie kompanią przejmuje podczas marzu
do Wilna, w ramach operacji "Ostra Brama" w wyniku
zmian dowódczych w IV batalionie. Walczy z cofającymi
się oddziałami niemieckimi na wsie Lida - Grodno,
pod Bieniakoniami, a także likwiduje zatopzonego
dupanta w m. Żyromy.

Skrytyczne uwagi dowódcy "Zyda", odważa,
umiejętność prowadzenia walki partyzanckiej,
pocudują ^{w maju 44r} "Zyda" do stopnia szefa pod-
chorążego z równoczesnym złożeniem wniosku przez
dowódcę Zgrupowania do Komendy Głównej AK
o nadanie odznaczenie Krzyżem Walecznych
i awansowaniem na podporucznika.

W wyniku opornych organizacyjnych w oddziałach
nowogródzkich "Zyd" ze swoją kompanią nie bierze
udziału w walkach o Wilno. Dzięki tym samym
wzbrojeniu i intencjom. Biegnie się na mniejsze
grupy i "Zyd" z resztą swego oddziału przebiega się
z południowego kierunku i powraca w rejon Lidy na
dawne swoje tereny. Tam spotyka się z "Ragnarem"
i "Kotwicem" Postanawiają kupić nóż z bronią

w ręku, dając świadectwo prawdziwe o brzech. Linaż
na interwencję państw zachodnich. Przez 4-mie "Zyd"
ze swoim podkomendnym jest w ustanowionej z mianem
postoju, wymyślenie się ^fualko z obław. Jedne
z takich ualk pod Bielez w potocie poidiernika
znalontu udokumentowanu w prowie gm. Ohulic-
kiego w Mosinie. Raromy w nogę w zaradce pod Kow-
sióthami przebywa na melinie. Konny swój party-
zancki trud po rnbicim gnipy "Regnor" 8.12.44 pod
Nucieez. Wroca do konspiracji. Pracuje w dorasnie
utworzonej lokalnej organizacji "Rady Obrony ziem wschod-
-nich" kierowanej przez Ludwika Stenartowicza ps.
"Miedziarka". Wypótkriata w świadczeniu pomocy i
opieki żołnierzom AK tam na miejscu a także przy
wyjściu spalonych do Polski. Propaguje wśród niezag-
-żonych polaków porozstawia na brzech w ostrze-
-niu na plebiscyt pod nacorem państw zachodnich.
Zagrożony aresztowaniem uwalnia się do Polski w maju
1945 na podstawie fikcyjnych ~~dokumentów~~ dokumentów.

W kraju odnowu włącza się do aktywnej pracy w
"WLN" (Wolności i Niezawisłości) Aresztowa-
-ny ^{jest} w honcu cewree 1946 w Starym Mieście Lubaw-
skim podlega próbie namierzanie Kontakta konspi-
-racyjnego. Wyrokiem Sądu Rejonowego / Wąpcheckiego
skazany na 8 lat więzienia i utratę praw na mocy
art 86 par. 2 (ustanowienie obalenia pramocę ustroju
PRL). Zwolniony ~~z więzienia w Wronkach~~ w 1950
na mocy amnestii ^z 1947 r po utrych lata pobytu na
więzieniu w Wronkach.

z trudem znajduje zatrudnienie w spółdzielczości
kupieckiej w Miastku. Tam w porok. 1950 r. zostaje przez
funkcjonariusze UB, podczas sprobowanego
zajścia, postrelony w tułów. Przechodzi na leczenie
w szpitalu i u rodziny. W Bydgoszczy na stałe
zamieszkuje w 1957 r. Zaczyna honory 3-letnie
studium Ekonomiki Handlu w SGPiS w Warszawie
do czasu przejścia na wcześniejszą emeryturę w 1982 r.,
pracuje w przedsiębiorstwach jako kierownik
działu ekonomicznego.

Z Ministerstwa Obrony Narodowej w Londynie
wypisuje potwierdzenie odnośnie i stopnie oficers-
kiego ogłoszone w dzienniku personalnym:

- Krzyż Walentyny (leg. w 36286 dr. Pers. w 4
2. 11. 09. 49)
- Brązowy Krzyż Zasługi z Mieciami (leg. w 36538
dr. Pers. w 3 2 dn. 15. 08. 49)

Vite

- Model Wojska $\times 1 \times 2$ (lip. w 35230 - Zarządzenie kłpa
Sztabu Głównego z dn 1.07.1948)
- Krój Armii Krajowej (lip. w 32695)
- Zawiadzenie wyfikacyjne w 10823 kote b. Zet-
niwy A.K. w Londynie - wyciąg z akt personalnych
ustalające stopień oficerski - podporucznik i
przebieg służby.

Opracował

Jęży Prorowski

"Jordane" I bet i Bagstelia
77 pp. A.K. - Zgrupowanie
Nadniemeńskie!